

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/10/2016
Identifikačné číslo spisu:	1013200488
Dátum vydania rozhodnutia:	04.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013200488.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mgr. H. G., bytom I., proti žalovanému: Obvodný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného č. A/2013/525/PLJ zo dňa 12. februára 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/66/2013-27 zo dňa 29. januára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/66/2013-27 zo dňa 29. januára 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením podľa § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

V odôvodnení uznesenia krajský súd vychádzal z obsahu ustanovenia § 138 ods. 1 a 2 O.s.p. a uviedol, že pre oslobodenie od súdnych poplatkov je nevyhnutné splniť obe zákonné podmienky, a sice majetkové, sociálne a iné podmienky účastníka, ktorý o oslobodenie žiada, a ktoré oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú a zároveň, že v konkrétnom prípade účastníka nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Krajský súd uviedol, že napadnuté rozhodnutie je podľa názoru krajského súdu predbežným rozhodnutím, keďže sa ním správne konanie nekončí a samé o sebe nie je spôsobilé mať vplyv na práva a povinnosti účastníkov stavebného konania. Podľa krajského súdu ide o rozhodnutie, ktoré súdy podľa § 248 písm. a/ O.s.p. nepreskúmajú, a teda v žalobcovom prípade možno hovoriť o zrejme bezúspešnom uplatňovaní práva.

Proti uzneseniu krajského súdu č.k. 5S/66/2013-27 zo dňa 29.01.2015 podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že žalobca podal dňa 27.03.2015 proti stavebnému rozhodnutiu č. SU/CS

2499/2015/5/ZFE-23 zo dňa 25.02.2015 odvolanie, čím nie sú dané dôvody, pre ktoré posúdil krajský súd dotknuté rozhodnutie ako rozhodnutie prvého stupňa a neodpustil súdny poplatok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov nie je možné vyhovieť.

Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca sa žalobou podanou na krajskom súde domáhal preskúmania rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného č. A/2013/525/PLJ zo dňa 12.02.2013, ktorým bolo zrušené rozhodnutie stavebného úradu Mestskej časti Bratislava - Ružinov č. SÚ/CS 8144/201/5 JVA zo dňa 24.7.2012 a vec bola vrátená prvostupňovému správnomu orgánu na nové konanie.

Krajský súd uznesením č.k. 5S/66/2013-12 zo dňa 18.12.2013 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia zaplatil súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu žaloby v sume 6,50 € podľa položky č. 20a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „ZSP“). Žalobca v stanovenej lehote súdny poplatok nezaplatil a proti uzneseniu č.k. 5S/66/2013-12 zo dňa 18.12.2013 podal odvolanie a zároveň požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu hmotnej núdze.

Krajský súd následne uznesením č.k. 5S/66/2013-25 zo dňa 12.08.2014 zastavil konanie z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie právneho predchodcu žalovaného je predbežným rozhodnutím, keďže sa ním správne konanie nekončí a samé o sebe nie je spôsobilé mať vplyv na práva a povinnosti účastníkov stavebného konania. Krajský súd na základe uvedeného skonštatoval, že rozhodnutie Obvodného úradu Bratislava č. A/2013/525/PLJ zo dňa 12.02.2013 je rozhodnutím, ktoré súdy podľa § 248 písm. a/ O.s.p. nepreskúmajú, na základe čoho konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.09.2014.

Uznesením č. k. 5S/66/2013-27 zo dňa 29.01.2015 krajský súd nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov, a to z dôvodu, že v prípade žalobcu možno hovoriť o zrejme bezúspešnom uplatňovaní práva.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Zákonodarca v citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku pripúšťa možnosť čiastočného, prípadne úplného oslobodenia od súdnych poplatkov. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je v prvom rade samotná žiadosť účastníka konania, preukázanie dôvodov, spočívajúcich v majetkových, sociálnych, finančných a pod. pomeroch účastníka, odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne preukázanie, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Povinnosťou súdu je skúmať splnenie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v každom prípade individuálne a to aj vzhľadom na individuálnosť každého konania.

Účelom ustanovenia § 138 O.s.p. je, aby účastníkovi nebolo len pre jeho majetkové a sociálne pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť svoje právo. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov musia

byť súčasne splnené dve podmienky. Prvou je nepriaznivá finančná, resp. majetková situácia a druhou skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda quasi pravdepodobnosť úspechu v ďalšom konaní na strane žiadateľa).

Kedže konanie vedené na krajskom súde pod sp.zn. 5S/66/2013 bolo právoplatne zastavené, najvyšší súd konštatuje, že v predmetnej veci nemožno vylúčiť bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Žalobca v prejednávanej veci úspešný nebol, čo potvrdzuje právoplatné uznesenie o zastavení konania, a teda žalobca nespĺňa jednu z dvoch kumulatívne stanovených podmienok na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, pretože krajský súd vo veci rozhodol po vecnej i právnej stránke správne a jeho postup pri rozhodovaní o návrhu žalobcu na oslobodenie od súdneho poplatku maximálne rešpektoval a chránil žalobcove práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis - Správny súdny poriadok. Vzhľadom k tomu, že predmetné odvolacie konanie začalo pred dňom nadobudnutia účinnosti SSP, dokončí sa podľa doterajších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.